

A large, stylized black outline of a human head occupies the right side of the image. Inside the head, a white rectangular card displays four simple arithmetic equations:

$$1 + 1 = 2$$
$$1 + 2 = 3$$
$$2 + 4 = 6$$
$$2 - 1 = 1$$

ÇOCUK VE MERAK

Bebekler dünyaya geldikleri andan itibaren bir keşif serüveninin içine girerler. Bebeğin ilk dönemlerindeki merakı tamamen içgüdüşel olsa da bilinçlenmeye başladıkça bu merak yerini farkında olunan sorular serisine bırakır.

CHILDREN AND CURIOSITY

Babies embark on an adventure of discoveries from the moment they come into the world. While the curiosity of babies shown in their first few months is instinctual, it transforms into a series of conscious questions as their consciousness develops.

DAVRLANIS BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ'NDEN
CEMRE SOYSAL
INSTITUTE OF BEHAVIORAL SCIENCES
NECİP ŞAHİN

Çocukların etraflarını tanımları ve anlamlandırma için kullandıkları çeşitli yöntemler vardır. Özellikle konuşmaya başlamadan önceki dönemde en sık başvurdukları yöntem gözlemdir. Hem görsel hem de işitsel olarak etraftaki tüm uyarlanlara açıklardır. Merak ettikleri soruları dile getiremedikleri için gözlem yaparak sorularına cevap bulmaya çalışırlar. Ebeveynlere söyleyen "Siz ne yaparsanız çocuğunuz da onu yapar." sözünün altında yatan neden de işte çocukların bu gözlem yetenekleriyle ilgilidir. Konuşmaya başladıkları

dönemden itibaren ise çocuklar meraklarını sordukları sorularla gidermeye çalışırlar. Özellikle iki yaşından itibaren en fazla kullandıkları soruların başında "Neden?" gelir. Bu yaştaki çocuk etrafı ile oldukça fazla iletişim kurmaya başlar. Bebeklik ve ilk çocukluk dönemindeki yürüme, konuşma, bezi bırakma gibi kendisiyle ilgili aşamaları kaydettikten sonra ilgileri dış dünyaya yani çevrelerine doğru iyice yönlenir. Ona öğretilen neden-sonuç ilişkilerinden yola çıkararak kendisi de yeni sorular üretmeye başlar. Çocukların merak etmesi ve ➤

There are a number of methods children use to recognize and interpret their environment. Especially during the months before they begin to talk their favorite method is observation. They are open to all kinds of audio and visual stimuli around them. Since they cannot put into words the questions they want to ask, they try to find answers through observation. In fact children's ability to observe is the reason why parents are generally told "an apple never falls far from the tree". As soon as they begin to talk children try to satisfy their curiosity by asking questions.

One of the questions they ask most frequently especially from 2 years of age onwards is "why". Children of this age try to interact with their environment all the time. After accomplishing personal tasks like learning to walk, learning to talk or toilet training they direct their attention to the outside world, in other words to their environment. They begin to come up with more questions based on the cause and effect relationships they have already learned. Curiosity and asking questions is a healthy and desired stage of children's development. Parents should realize that children ➤

soru sorması gelişimlerinin beklenen ve sağlıklı bulunan bir basamağıdır. Soru soran çocuğun yeni bilgilere açık olduğu, çevresiyle ve dünyada olanlarla ilgili olduğu düşünülmelidir. Bu nedenle onların soruları ciddiye alınmalı ve geçistirici cevaplardan kaçınılmalıdır. Peki neredeyse konuşmayı öğrenmesiyle başlayan bu sorulara cevap verirken ebeveynler nelere dikkat etmeli?

ÇOCUĞUNUZU VE SORULARINI CİDDİYE ALIN

Çocukların ilk olarak dikkat ettikleri unsur ciddiye alınmak ve ilgi görmektir. Çocuğınız belki de yalnızca sizin dikkatinizi çekebilmek için soru soruyor olabilir. Onun sorusunu önemsendiğinizi hissettirin. Size basit veya saçma gelse dahi sorusuna cevap verin.

ONA CEVAP VERİRKEN DÜRÜST OLUN

Cocuklar bazen sizi dahi zorlayacak sorular sorabilir. Böyle durumlarda onlara gerçek olmayan cevaplar vermeyin. O anda çocuğunuzun meraklısı giderek derken güvenini kıracak bir hareket yapmış olursunuz. Dürüst olun ve bu konuya nasıl anlatacağınızı biraz düşüneceğinizi ve ona sonra cevap vereceğinizi söyleyin. Zorlanmanız durumunda bir uzmandan yardım almanız iyi olacaktır.

İLETİŞİM BECERİLERİNİ ÖNEMSEYİN

Onun sorularını dinlerken ve ona cevap verirken karşı karşıya oturup sohbet eder pozisyonu alabilirsiniz. Özellikle göz temasının çocukların için etkili bir iletişim aracı olduğunu unutmayın. Bilhassa onu korkutan bir ➤

asking many questions are open to all kinds of new information and they are interested in what is going on in the world and around them. Therefore parents should take their questions seriously and refrain from sloppy answers. Let's have look at the things parents should pay attention to when answering the questions children ask since the day they began talking.

TAKE YOUR CHILDREN AND THEIR QUESTIONS SERIOUSLY

The first thing children care about is to be taken seriously and paid attention to. Your child may be asking these questions just to attract your attention. Make them feel that you value their questions and answer them no matter how simple or silly they may sound. ➤

YAŞA UYGUN CÜMLELER

Çocuğunuzun sorularına cevap verirken onun kafasını daha da bulanıklaştıracak karmaşık cümlelerden, ifadelerden kaçının. Mممكün olduğu kadar kısa cümleleri ve somut örnekleri seçmeniz onun meraklılığını gidermenize yardımcı olacaktır.

AGE APPROPRIATE SENTENCES

When answering your children's questions try to stay away from complicated sentences or expressions that may confuse them. Instead satisfy their curiosity with short sentences and palpable examples.

konuda sorduğu sorular için sizin beden dilinizin çok büyük bir etkisi vardır. Sizin sakin olduğunuzu görürse o da sakinleşecektir.

BİLGİYİ BERABER ARAYIN

Çocuğunuzun tüm sorularına cevap vermek yerine zaman zaman siz de ona soru sorabilirsiniz. Örneğin "Anne neden çimleri suluyorlar?" diye sorduğunda "Sence neden olabilir?" diyerek onun da fikir üremesini sağlayabilirsiniz. Özellikle yaşı biraz daha büyük çocukların için, bilgiye nereden ulaşabilecekleri konusunda yardımcı olmak da yeni soruların cevaplarını ararken iyi bir rehberlik sağlayacaktır. ■

CEVAPLARINIZIN NETLİĞİ

Çocukluk döneminde sorularına ciddi cevap alan çocukların, düşünme becerilerinin geliştiği bilinmektedir. Sizin rasyonel, neden-sonuç ilişkisine dayalı vereceğiniz cevaplar ileri yaşlarda çocuğunuzun kendi sorularına cevap ararken vereceği cevapların ve düşünme şeklinin temelini oluşturacaktır.

CLEAR ANSWERS

It is a known fact that children whose questions are seriously answered develop better mental abilities. Providing them with rational answers based on cause and effect relationships will shape their methods of finding their own answers in their older years.

GIVE HONEST ANSWERS

Children may ask difficult questions. In such cases, refrain from answers that are not true because while trying to satisfy their curiosity you may do something to make them lose confidence in you. Be honest and tell them that you needed to think for a while to find a way to give an answer they can understand. If you cannot find a proper way, it would be a good idea to consult an expert.

PAY ATTENTION TO COMMUNICATION SKILLS

While listening to their questions or answering them you may sit in a face to face conversation position. Don't forget that

especially eye contact is an effective means of communication with children. Your body language plays a particularly significant role when answering questions that scares them. They will be calm if you look calm.

LOOK FOR ANSWERS TOGETHER

Instead of only answering questions coming from your children, sometimes you can ask questions too. For instance when a child asks "Mommy why are they watering the garden?" you can urge your child to produce an idea and ask "What do you think?" Helping older children on where and how to find information to answer their questions is also good guidance. ■

